

Tallinna "Estonia" teatri ballett ja ooper Euroopa Kultuuri-
päevadel Karlshohes

K a r j e j a v a i k u s , m a s s i d j a t o l m

"Kuritöö ja karistus": M a i M u r d m a a l t, eesti koreograafilt, kellest räägiti juba endise NL aegadel. MM ei jutusta Dostojevski romaani sõna-sõnalt ümber, see oleks mõttetu. Ta jagab balleti kaheks vaatuseks, kuid enam veel on see üks tervik, mis rõhutab saatustlikkust ja pöördumatust. J u r i J e k i m o v i poolt ilmekkaskaskaskusega kaht kehastatud Raskolnikov on üks paljudest, aga tema arengus, mis on taandatud vähestele elujärgudele, kohtumistele ja rekvisiitidele, on midagi sümbolset. Kuid koreograafia, mida Juri Jekimov, I n n a S ö r m u d ja teised "Estonia" teatrist täistallal tantsitult esitavad, jääb sümbolile võlgu: liiga pikk on tee sõnalt teoni, Dostojevski teoset tantsuni, mis tegelikult vahendab Raskolnikovi otsust. Need vähesed stseenid ammenduvad modernistlike klišeede pidevas kordumises ja lonkavad raskekaaluliselt muusika järel.

Aga Mai Murdmaa (1938), kelle imeilus Chopini-soolo on Stuttgarti John-Cranko-kooli repertuaaris, on suuteline ka muuks. Pärast "Paquita", mida Cranko-kool palju täpsemalt ja teravamalt tantsis, näitas ta teisel võõrusetenduse õhtul Karlshohes kahte balletti: "Kari ja vaikus" ning "Võlumandariin", mis lisaks tipptehnikale tõestavad niimeltühte - julgust ebakonventsionaalseteks lavalisteks lahendusteks. Esimeses tükis (loodud Kuldar Singi laulutsüklile), loitsivad P r i i t K r i p s o n, K a i e K ö r b ja eelkõige melodramaatiline meesosopran L e i l i T a m m e l Federico Garcia Lorca sünged Hispaania - tegemata teadlikult vahet Brose ja Thana-tose, sünni ja surma vahel. Teises tükis, Béla Bartóki balletis, annavad laitmatu tehnik ja meelelise säruga baleriin K a i e K ö r b koos V i e s t u r s J a n s o n s i g a "Võlumandariin" niie õiguse olla. See on tants n.ö. noateral, saavutades küll publikumenu, kuid näidates Balti vabariiki balleti vallas siiski arengu gumaana.

Hartmut Regitz

Stuttgarter Nachrichten 14.4.1990